

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2006-740-0187
Dok.: JLY40277

Besvarelse af spørgsmål nr. 6 af 31. oktober 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Gruppesøgsmål m.v.) (L 41).

Spørgsmål:

”Det fremgår bl.a. af Advokatrådets høringssvar, at det bør sikres, at der ikke som følge af en for vag beskrivelse i lovens og dens forarbejder af betingelserne for gruppesøgsmål anlægges gruppesøgsmål, som først efter langvarige forhandlinger og flere prøvelser viser sig ikke at opfylde betingelserne.

Ministeren bedes uddybende kommentere denne del af Advokatrådets høringssvar, herunder konkret i forhold til de enkelte punkter, som Advokatrådet i høringssvaret henleder opmærksomheden på.”

Svar:

Justitsministeriet er enig med Advokatrådet i, at en langvarig og ressourcekrævende procedure for at få taget stilling til, om retten kan godkende gruppesøgsmålet – som det f.eks. kendes fra USA – ville være uheldig. Parterne – ikke mindst sagsøgte – ville i givet fald blive påført udgifter til procesførelse og ville reelt blive udsat for den belastning, som en retssag kan være, allerede før det er fastslået, om betingelserne for at anlægge et gruppesøgsmål overhovedet er opfyldt. Lovforslaget er derfor i overensstemmelse med Retsplejerådets forslag udformet sådan, at afgørelsen af, om gruppesøgsmålet kan godkendes, i langt de fleste tilfælde bør kunne træffes hurtigt, og uden at parterne – navnlig ikke sagsøgte – eller retten skal anvende meget betydelige ressourcer på dette spørgsmål, jf. pkt. 3.5.2 og 3.5.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Advokatrådet anfører, at det bør afklares, hvad der ligger i betingelsen om, at der skal være tale om ”ensartede krav” for, at der kan anlægges et gruppesøgsmål.

Som anført i pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger vil det bero på rettens vurdering af den enkelte sag, om der er tale om ensartede krav. Kravene behøver ikke at være identiske, idet det er tilstrækkeligt, at de i faktisk og retlig henseende er ensartede. Efter Justitsministeriets opfattelse vil retten næppe i praksis have særlige problemer med at tage stilling til, om kra-

vene i en konkret sag er tilstrækkeligt ensartede til, at de med fordel kan behandles samlet i et gruppesøgsmål.

Hvis der ikke er tale om ensartede krav, kan reglerne om gruppesøgsmål ikke anvendes. I nogle tilfælde vil det imidlertid være muligt at udskille ensartede spørgsmål vedrørende kravene og anlægge et gruppesøgsmål herom. Som eksempler på sådanne ensartede retlige spørgsmål, som eventuelt kan behandles under et gruppesøgsmål i form af et anerkendelsessøgsmål, kan nævnes spørgsmål om gyldigheden af et kontraktvilkår i forbindelse med krav om tilbagebetaling af erlagt vederlag og spørgsmål om ansvarsgrundlag i forbindelse med krav om erstatning. For så vidt angår den individuelle erstatningsudmåling mv. vil der derimod som regel ikke være tale om ensartede krav, der kan behandles i et gruppesøgsmål.

Advokatrådet finder endvidere, at det bør afklares, hvad der ligger i betingelsen om, at gruppesøgsmålet skal skønnes at være den bedste måde at behandle kravene på.

Denne betingelse indebærer, at gruppesøgsmålet er subsidiært i forhold til andre muligheder for at behandle kravene. Efter Justitsministeriets opfattelse bør det være retten, der i den enkelte sag skal sammenligne et gruppesøgsmål med realistiske alternativer i den konkrete situation og på grundlag heraf vurderer, om gruppesøgsmålet må anses for at være den bedste måde at behandle kravene på. Som anført i pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger kan der f.eks. ikke anlægges gruppesøgsmål om kravene, hvis de efter rettens opfattelse kan behandles lige så godt eller bedre ved individuelle søgsmål, der eventuelt kan behandles samlet efter retsplejelovens regler om kumulation (sammenlægning af krav). Ved denne vurdering kan det indgå, om sagskomplekset har en sådan karakter, at fælles spørgsmål forventes at kunne blive afklaret under en prøvesag. Der kan også tages hensyn til, om den foreslåede grupperepræsentant, som måske har særlige forudsætninger for at bidrage til en hensigtsmæssig koordinering mv., i givet fald vil kunne medvirke i sagen på en anden måde end som grupperepræsentant i et gruppesøgsmål, f.eks. som biintervenient eller som mandatar for en eller flere parter i et individuelt søgsmål.

Advokatrådet anfører endvidere, at betingelserne for at anlægge et gruppesøgsmål efter *frameldingsmodellen* bør præciseres yderligere i forhold til Retsplejerådets lovudkast.

Dette er sket i den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 254 e, stk. 8 (lovforslagets § 1, nr. 10), hvor det i forhold til Retsplejerådets lovudkast er præciseret, at frameldingsmodellen kun kan anvendes, når det er *klart*, at kravene på grund af deres ringe størrelse almindeligvis ikke kan forventes fremmet ved individuelle søgsmål. I lovforslagets bemærkninger er det endvidere forudsat, at denne betingelse normalt kun anses for at være opfyldt, hvis det enkelte krav ikke overstiger ca. 2.000 kr.

Det er også en betingelse for at anlægge et frameldingsgruppesøgsmål, at dette vil være en mere hensigtsmæssig behandlingsmåde end et tilmeldingsgruppesøgsmål. Efter Justitsministeriets opfattelse bør frameldingsmodellen være subsidiær i forhold til tilmeldingsmodellen, og derfor bør reglerne udformes således, at det beror på rettens konkrete vurdering af den enkelte sag, om den ene eller anden model er bedst egnet. Som det fremgår af bemærkningerne må der herved navnlig lægges vægt på antallet af personer, der vil blive omfattet af søgsmålet. Det vil således tale for, at sagen kan føres efter frameldingsmodellen, at sagen formodes at omfatte et så stort antal personer, at den praktiske håndtering af en tilmeldingsprocedure ville være uforholdsmæssigt ressourcekrævende. Som et tænkt eksempel på et sådant tilfælde kan nævnes en sag om krav fra et stort antal abonnenter hos et teleselskab, hvor det gøres gældende, at teleselskabet i en vis periode har opkrævet en højere takst end hjemlet ved standardvilkår og lovgivning.

Advokatrådet anfører endelig, at sagsøgte med fordel kan inddrages i processen, inden retten godkender gruppesøgsmålet, f.eks. således at sagsøgte kan give oplysninger om kravene, de eventuelt berettigede og sin indstilling til f.eks. en prøvesag.

Som anført i pkt. 3.5.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger er Justitsministeriet enig i, at det i nogle tilfælde vil kunne hensigtsmæssigt, at retten indhenter en udtalelse fra sagsøgte, før retten tager stilling til, om gruppesøgsmålet kan godkendes, og lovforslaget giver også mulighed herfor, jf. bemærkningerne til forslaget til retsplejelovens § 254 e, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 10). Retten har således mulighed for i den konkrete sag at vurdere, hvilke processkridt der skønnes at være behov for, før retten tager stilling til, om gruppesøgsmålet kan godkendes, herunder indhente en udtalelse fra sagsøgte. Dette vil f.eks. kunne være hensigtsmæssigt, hvis der er tvivl om, i hvilket omfang der er tale om ensartede krav, eller om der i den konkrete situation er realistiske alternativer til at behandle sagen som gruppesøgsmål.

Omvendt vil retten efter forslaget også kunne nægte at godkende et gruppesøgsmål, uden at den sagsøgte nødvendigvis skal høres herom.